

یادداشت

حسین کاظم‌زاده*

۳حقیقت مکمل در اداره کشور

رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان وزارت امور خارجه و سفیران جمهوری اسلامی ایران، با تبیین ضوابط و شاخص‌های سیاست‌خارجی موفق، «عزت» به‌معنای نفی و پرهیز از دیپلماسی التماسی، «حکمت» به مفهوم تعامل‌ها و فعالیت‌های خردمندانانه و محاسبه‌شده و «مصلحت» به‌معنای انعطاف برای دور زدن موانع سخت و ادامه دادن مسیر را کلیدواژه‌ها در بیانات ایشان ما را با اصول اساسی جمهوری اسلامی آشنا می‌کند.

۳کلیدواژه «عزت»، «حکمت» و «مصلحت» (که گاهی به‌جای سومی، واژه فقهی تقیه هم استفاده می‌شود)، بیانگر اصول کلی سیاست و حرکت جمهوری اسلامی‌چه در داخل و چه در خارج است؛ چه در سیاست و چه در اقتصاد: «ما در سیاست‌خارجی گفتیم «عزت و حکمت و مصلحت» در اداره کشور هم همین‌جور است، در مسائل داخلی هم همین‌جور است، در اقتصاد هم همین‌جور است.» (۱۳۹۲/۲/۷)

اولا باید توجه کرد که این ۳حقیقت در اداره کشور، مکمل یکدیگرند و باید با هم ملاحظه‌شوند. شاید بتوان این ۳حقیقت را ناظر به ۳بعد اصلی انسان و جامعه دانست. «عزت» ناظر به بعد گرایش‌ی و حب و بغض‌ها، «حکمت» معطوف به بعد معرفتی و «مصلحت» هم ناظر به عملیاتی کردن این‌دو در صحنه رفتار فرد و جامعه. البته هر یک از این ۳حقیقت، در ابعاد دیگر وجودی انسان و جامعه هم معنا پیدا می‌کنند؛ یعنی عزت در رفتار هم امتداد پیدا می‌کند، حکمت هم همینطور: «حکمت این است که شما بتوانید مواضع طرف مقابل را حکیمانانه به مواضع خودتان نزدیک کنید؛ اینها در تضاد با هم نیستند. حکمت، عزت و مصلحت مکمل هم هستند و باید در جهت مصالح ملی باشند و در درجه اول باید با حفظ عزت ملی و عزت هویتی همراه باشند؛ یعنی تسلیم، اسلام، انقلا، نه در مرحله باورهای قلبی و نه در مرحله عمل و قرارداد، نباید وجود داشته باشد؛ این با حکمت امکان‌پذیر است.» (۱۳۹۰/۱۰/۱۷) در جای دیگر عزت را ساده و مختصر اینگونه تعریف کرده‌اند: «عزت یعنی تحمیل هیچ‌کس را قبول نکردن.» (۱۳۷۰/۴/۱۸)

ارتباط شبکه‌های این ۳عنصر با هم این حقیقت را روشن می‌کند که مصلحت‌سنجی‌ها باید مبتنی بر عزت و حکمت باشند؛ یعنی اکتا به آن حالت عزت و شکست‌ناپذیری حق مقابل باطل، مبتنی بر اصول خدشه‌ناپذیر مواجهه با دشمن و… به این ترتیب مرز میان «دیپلماسی التماسی» و «ترش قهرمانانه» روشن می‌شود: «ما تعبیر «ترش قهرمانانه» را به‌کار بردیم؛ یک عده‌ای آن را به‌معنای دست برداشتن از آرمان‌ها و هدف‌های نظام اسلامی معنا کردند؛ اینها خلاف بود.» (۱۳۹۲/۸/۲۹)

اهدافی وجود دارد که آنها را عزت و حکمت مشخص می‌کند و مصلحت، آن روش‌های متنوع و منعطفی است که راه را برای رسیدن به آن اهداف، هموار می‌کند: «ترش قهرمانانه به‌معنای مانور هنرمندانانه برای دست یافتن در مقصود است؛ اهدافی وجود دارد؛ نظام اسلامی در هر مرحله‌ای یکی از این اهداف را دنبال می‌کند، برای پیشرفت، برای رسیدن به نقطه تعالی و اوج، برای ایجاد تمدن عظیم اسلامی؛ باید سعی کند به این هدف در این مرحله برسد.» (۱۳۹۲/۸/۲۹)

نمونه واضح تاریخی: صلح امام حسن مجتبی (ع) پرشکوهرترین نمونه تاریخی ترش قهرمانانه به‌شمار می‌رود. البته این انعطاف‌ها نباید سبب شود که در تحلیل میدان و دوست و دشمن دچار خطای محاسباتی شویم: «این کشتی‌گیری که دارد با حریف خودش کشتی می‌گیرد و یک جاهایی به‌دلیل فنی نرمشی نشان می‌دهد، فراموش نکند که طرفش کیست؛ فراموش نکند که مشغول چه کاری است؛ این شرط اصلی است؛ بفهمند که دارند چه کار می‌کنند، بدانند که با چه‌کسی مواجهند، با چه‌کسی طرفند، آماج حمله طرف آنها کجای مسئله است؛ این را توجه داشته باشند.» (۱۳۹۲/۶/۲۶)

دشمنی‌ها نباید فراموش شود. خائنان باید به‌سزای خود، ولو در فضای بین‌الملل برسند، اما در برخی موارد برای رسیدن به این هدف حتی از حربه مذاکره و طرح‌های پیچیده‌استفاده می‌کنیم: «خیال نکنید اینها(طرح دوستی با دشمن) از اسلام نیست، نخیر؛ از اسلام است، آنجایی که جای آن باشد، از اسلام است. گم‌اینگه رسول اکرم(ص) با خیلی‌ها از-جمله با یهود اطراف مدینه-مذاکره کرد. از این طایفه، یکی‌شان را قبل برساند، ۳طایفه انفی بلد کرد.» (۱۳۶۸/۱۱/۹)

اما در باب مصلحت؛ اولاًاینکه مراد از مصلحت درنظر گرفتن مصالح کلی ملی و کشور است و مصالح شخص و اشخاص خاصی مدنظر نیست. حتی ممکن است، مصالح ملی به ضرر فرد و افرادی تمام شود، هیچ ایرادی ندارد: «اگر کاری به مصلحت کشور و به مصلحت انقلاب است، اما به مصلحت شخص من نیست، گو مباح، چه اهمیتی دارد؟» (۱۳۷۰/۴/۱۸)

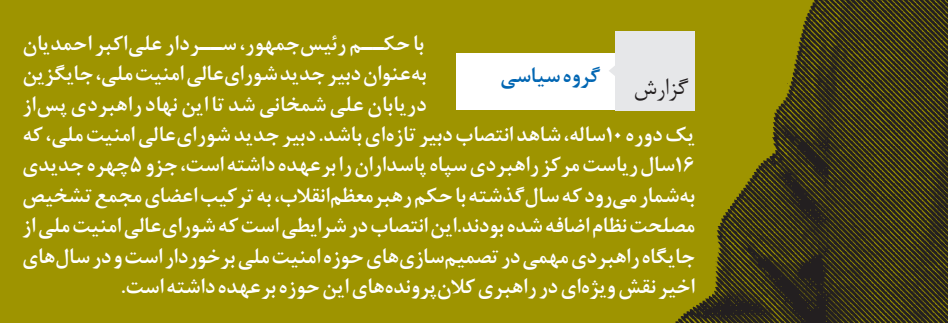
نکته بسیار مهم دیگر در باب مصلحت این است که این مصلحت‌سنجی علاوه‌ببر اینکه با توجه به عزت و حکمت باید دیده شود، باید در بستری مبارزه و ختنی کردن طرح دشمن ملاحظه شود. واژه تقیه در منظومه فکری رهبر معظم انقلاب به خوبی این مطلب را می‌رساند: «ممکن است شما بگویید تقیه مال آن زمانی بود که یک دولت مستضلی بود، ما هم مخفی بودیم و از ترس او چیزی نمی‌گفتیم؛ نه، همان وقت هم تقیه، مسئله ترس نبود؛ «التقیه ترس» است، ترس است، اما ترس نیست. التقیه ترس المؤمن؛ تقیه سیر است. سیر را کجا به‌کار می‌برند؟ بنده همان وقت در صحبت‌های قبل از انقلاب با بعضی‌ها می‌گفتم: سیر را که کسی زیرلحاف به‌کار نمی‌برد؛ سیر، مال داخل میدان جنگ است، مال هنگام درگیری است. پس تقیه در زمینه درگیری است؛ چون ترس است، حرز است، سنگر است، مسپر است. همان‌وقت هم این‌جور بود؛ تقیه که می‌کردیم، معنا آن این بود که شمشیر را بلند می‌کردیم و ضربه را بر هیکل و پیکر نفسی او وارد می‌کردیم، اما جوری که او نه شمشیر را ببیند، نه دستی که شمشیر را گرفته ببیند، نه بلند کردن را ببیند و نه فرد آمدن را بفهمد؛ فقط یک وقت درد آن را احساس کند.» (۱۳۶۸/۱۱/۹) و به این ترتیب، تقیه و مصلحت‌سنجی از محافظه‌کاری و راحت‌طلبی تفکیک می‌شود.

*استاد حوزه و دانشگاه

سیاسی

۵ اقدام مهم شمخانی

سردار علی اکبر احمدیان به‌عنوان دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی جایگزین دریابان علی شمخانی شد

گروه سیاسی

گزارش

با حکم رئیس‌جمهور، سردار علی اکبر احمدیان به‌عنوان دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی، جایگزین دریابان علی شمخانی شد تا این نهاد راهبردی پس از یک دوره ۱۰ساله، شاهد انتصاب دبیر تازه‌ای باشد. دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی، که ۱۶سال ریاست مرکز راهبردی سپاه پاسداران را برعهده داشته است، جزو ۵چهره جدیدی به‌شمار می‌رود که سال گذشته با حکم رهبر معظم انقلاب، به ترکیب اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام اضافه شده بودند. این انتصاب در شرایطی است که شورای عالی امنیت ملی از جایگاه راهبردی مهمی در تصمیم‌سازی‌های حوزه امنیت ملی برخوردار است و در سال‌های اخیر نقش ویژه‌ای در راهبری کلان‌برونده‌های این حوزه برعهده داشته است.

احکام رهبر معظم انقلاب

به احمدیان و شمخانی

رهبر معظم انقلاب در احکام جداگانه‌ای، علی‌اکبر احمدیان را به نمایندگی خود در شورای عالی امنیت ملی و علی شمخانی را به عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام و مشاورت سیاسی رهبری منصوب کردند.

متن حکم رهبر معظم انقلاب خطاب به احمدیان به این شرح است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با توجه به انتصاب جناب آقای علی اکبر احمدیان به ریاست دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی، نامبرده را به نمایندگی رهبری در شورای مزبور به استناد اصل یکصد و هفتاد و ششم قانون اساسی منصوب می‌کنم. از حضور و تلاش مسئولانه و پیگیر جناب آقای علی شمخانی در این نمایندگی در طول چندین سال تشکر و قدردانی می‌کنم. توفیق همگان را از خداوند متعال خواهم.

سیدعلی خامنه‌ای

۱۴۰۲/۳/۱

متن حکم رهبر معظم انقلاب خطاب به شمخانی نیز به این شرح است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جناب آقای شمخانی دام توفیقه

جنابعالی را به عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام و مشاورت سیاسی رهبری منصوب می‌کنم. توفیقات شما را از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم.

سیدعلی خامنه‌ای

۱۴۰۲/۳/۱

سفر مهم به مسکو

۱۸پهن‌ماه سال گذشته هم‌زمان با تحولات اوکراین و افغانستان، علی شمخانی، دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی کشور، با هدف گفت‌وگو و دیدار با مقامات کرملین، به مسکو سفر کرد. شمخانی در این سفر نماینده ایران در پنجمین نشست گفت‌وگوی امنیت منطقه‌ای بودوی در این سفر رایزنی‌های مهمی با همتای روسی خود پیرامون مسائل دو جانبه و پیگیری پرونده‌های سیاسی و اقتصادی مشترک بین ایران و روسیه انجام داد.

از دندانپزشکی تا «شعام»

می‌دهد که یکی از زبده‌ترین چهره‌های کشور در مسئله امنیت ملی به‌عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی انتخاب کرده‌است.

با آغاز جنگ تحمیلی در سال ۱۳۵۹، احمدیان تحصیل را رها کرد و به‌عنوان رزمنده بسیجی به جبهه‌های بستان، دهلاویه و سوسنگرد اعزام شد.

باید در انتظار تحولات مهمی در این نهاد بود. کارنامه پریشار فعالیت‌های احمدیان در عرصه دفاعی – راهبردی نشان

با انتصاب سردار احمدیان به دبیری شورای عالی امنیت ملی و سابقه ۱۶ساله ریاست او بر مرکز راهبردی سپاه پاسداران

۱۳۴۰

علی‌اکبر احمدیان ساله ۱۳۴۰ در شهرستان «شهریابک» استان کرمان متولد شد.

۱۳۵۷

احمدیان در سال ۱۳۵۷ و هم‌زمان با پیروزی انقلاب اسلامی، تحصیل در رشته دندانپزشکی دانشگاه تهران را آغاز کرد.

۱۳۵۹

با آغاز جنگ تحمیلی در سال ۱۳۵۹، احمدیان تحصیل را رها کرد و به‌عنوان رزمنده بسیجی به جبهه‌های بستان، دهلاویه و سوسنگرد اعزام شد.

۱۳۶۰

هم‌زمان با اوج‌گیری فعالیت‌های گروهک‌های تروریستی در بندرعباس، احمدیان به همراه تعدادی از رزمندگان به این منطقه اعزام شد.

۱۳۶۹

او پس از پایان دفاع مقدس و انتصاب به‌عنوان فرماندهی نیروی دریایی سپاه، به‌جانشینی فرماندهی این نیرو و منصوب شد.

۱۳۶۴

احمدیان در سال ۱۳۶۴ با حکم امام‌خمینی(ره)، به ریاست ستاد نیروی دریایی سپاه پاسداران منصوب شد.

۱۳۶۳

بمدنیال تشکیل مناطق و قرارگاه‌های بزرگ پنج‌گانه سپاه پاسداران، احمدیان به ریاست ستاد منطقه ۴ و قرارگاه نوح منصوب شد.

۱۳۶۱

احمدیان در سال ۱۳۶۱ و پس از عملیات فتح المبین، مسئولیت سازماندهی و هماهنگی و تعیین فرماندهان و شورای فرماندهی منطقه ۶ سپاه را برعهده گرفت و پس از آن، ریاست ستاد این منطقه را عهده‌دار شد.

۱۳۷۶

احمدیان در شهریورماه سال ۱۳۷۶ و پس از انتصاب علی شمخانی به‌عنوان وزیر دفاع، از سوی فرماندهی کل قوا به‌عنوان فرمانده نیروی دریایی منصوب شد.

۱۳۷۹

رهبر معظم انقلاب پس از پایان ماموریت احمدیان به‌عنوان فرمانده ندسا، در حکمی او را به ریاست ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منصوب کردند.

۱۳۸۶

فرماندهی کل قوا در حکمی سردار احمدیان را به‌سمت ریاست مرکز راهبردی سپاه پاسداران منصوب کردند.

۱۴۰۱

رهبر معظم انقلاب در ۲۹ شهریورماه ۱۴۰۱ طی حکمی، علی‌اکبر احمدیان را به‌عنوان یکی از اعضای دوره نهم مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب کردند.

نقل قول خبر

سکوت وطن فروشان در برابر جنایت محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس؛ سکوت و رضایت ضمنی خائنان و وطن‌فروشان از شهادت جوانان شجاع مملکت در حوادث تروریستی، از چشم مردم ایران دور نخواهد ماند. فریاد این ناهلران در زمان مجازات قاتلان تروریست‌ها بلند است اما هنگام شهادت جوانان رعنای این مرز و بوم سکوت می‌کنند./خانه‌ملت

قدرت‌سازی زیر دید دشمن حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران؛ سپاه همچنان ناشناخته‌است همکارهای بانکی میان ایران و ویتنام ناشناختگی است. اگر امروز درجنگ اقتصادی هستیم، سپاه برای این جنگ ساختارسازی می‌کند و اگر درمیدان جنگ نیابتی وارد شود، از دور قدرت می‌سازد. سپاه بلد است چگونه زیر دید دشمن قدرت بسازد./فارس

گسترش مناسبات ایران و ویتنام محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهور؛ استفاده از پول ملی و توسعه همکاری‌های بانکی میان ایران و ویتنام، به‌عنوان عاملی مهم در تقویت مناسبات تجاری، می‌تواند زمینه‌تبادلات گسترده اقتصادی میان دو کشور را فراهم کند تسهیل صدور روایید و برقراری پرواز مستقیم از ضرورت‌هاست./ایرنا

دولت

تحقیق درباره حوادث

پاییز ۱۴۰۱در ۲کمیته مجزا

وزیر کشور از تحقیق درباره اتفاق‌ها و ناآرامی‌های پاییز ۱۴۰۱در ۲کمیته مجزا خبر داد؛ کمیته‌هایی که یکی از سوی وزارت کشور و دیگری توسط ریاست جمهوری تشکیل شده و درحال بررسی زوایای مختلف حوادث پاییز سال گذشته هستند. در نخستین روزهای آذرماه ۱۴۰۱بود که احمد وحیدی، وزیر کشور از تشکیل کمیته تحقیق درباره ناآرامی‌ها خبر داد؛ کمیته‌ای که از نمایندگان دستگاه‌های مرتبط دولتی و غیردولتی‌ها با محوریت یک حقوق‌دان تشکیل شد و فعالیت آن همچنان ادامه دارد. پیگیری جدی «حقوق حقوق متضرران از حوادث و اغتشاشات» از مهم‌ترین دستور کار‌های این کمیته به‌حساب می‌آید. از‌سوی دیگر در هفدهمین روز اردیبهشت‌ماه سال جاری نیز به‌دنبال گزارش وزیر کشور از عملکرد کارگروه پیگیری ناآرامی‌های سال گذشته، رئیس‌جمهور در حکمی، هیأتی را مسئول بررسی ابعاد این حوادث و ناآرامی‌ها کرد؛ هیاتی که حسین مظفر به‌عنوان رئیس آن منصوب شد و کاظم غریب‌آبادی، دبیر ستاد حقوق بشر، سکنینه سادات پاد، مسئول پیگیری حقوق و آزادی‌های اجتماعی، زهره الهیان، رئیس کمیته حقوق بشر مجلس و حسن صفادوست، رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز دیگر اعضای آن را تشکیل می‌داند.

عکس خبر

وداع با شهدای حمله تروریستی سراوان

پیکر مظهر شهید مرزبانی درروز (دوشنبه) با حضور جانشین فرمانده کل انتظامی، فرمانده پلیس مرزبانی فرجا، استاندار سیستان‌بلوچستان، علمای شیعه و سنی وقشرهای مختلف مردم شهیدپرور زاهدان تشییع شد. شامگاه ۳۰ اردیبهشت‌ماه اشرار و معاندان، طی یک اقدام تروریستی به برک مرزبانی «موزه‌سر» هنگ مرزی سراوان حمله کردند که دراین درگیری ۵فرد از دلاوران مرزبان به فیض عظیم شهادت نایل آمدند. عکس‌ها: ایرنا

هم‌شهری